

TALOUSARVIOALOITE 148/2009 vp**Määrärahan osoittaminen kieliiasiainvaltuutetun virkaa koskevan selvityksen tekemiseen*****Eduskunnalle***

Suomen kansalliskielet ovat suomi ja ruotsi. Perustuslaissa säädetään, että lailla on turvattava jokaisen oikeus käyttää tuomioistuimessa ja muussa viranomaisessa asiassaan omaa kieltä. Julkisen vallan on huolehdittava suomen- ja ruotsinkielisen väestön sivistyksellisistä ja yhteiskunnallisista tarpeista samanlaisten perusteiden mukaan. Kielilaissa säädetään, että viranomaisen tulee oma-aloitteisesti huolehtia kielellisten oikeuksien toteutumisesta käytännössä.

Valtioneuvosto antaa joka neljäs vuosi kertomuksen eduskunnalle kielilainsäädännön soveltamisesta viranomaisissa. Kertomuksesta ilmenee, miten viranomaiset huolehtivat kansalaisten kielellisistä oikeuksista ja se on kansalliskieliä koskeva lainsäädännön seurantaväline. Viimeksi kertomus annettiin keväällä 2009. Kertomuksen mukaan puutteita on monin paikoin viranomaisten ruotsinkielisissä palveluissa. Tämän vuoksi tarvitaan konkreettisia toimenpiteitä sekä viranomaisten toiminnassa että poliittisessa päätöksenteossa. Toistaiseksi ei kielikertomuksen mukaan ole ryhdytty riittäviin toimenpiteisiin kieli-

lain täytäntöön panemiseksi, mikä vaarantaa kansalaisten kielelliset perusoikeudet.

On tärkeää, että Suomi turvaa kielelliset palvelut perustuslain hengessä ja korjaa puutteet, joita on ilmennyt kielilainsäädännön seurannassa. Kaikissa tilanteissa on turvattava myös Ahvenanmaalle tarjottavat ruotsinkieliset palvelut. Kielellisten palvelujen turvaamiseksi ja edistämiseksi ja tarpeellisiin valvonta-, seuranta- ja kehittämistoimenpiteisiin ryhtymiseksi tarvittaisiin kieliiasiainvaltuutetun virka. Tällaisesta virasta olisi kuitenkin tehtävä selvitys, jossa tarkasteltaisiin mm. tehtävän sisältöä, toimivaltuuksia ja suhdetta muihin lainvalvontaelimiin, kuten esim. eduskunnan oikeusasiamieheen ja oikeuskansleriin.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2010 talousarvioon momentille 25.01.01 lisäyksenä 25 000 euroa kieliiasiainvaltuutetun virkaa koskevan selvityksen tekemiseen.

Helsingissä 25 päivänä syyskuuta 2009

Anna-Maja Henriksson /r
Mikaela Nylander /r
Christina Gestrin /r
Thomas Blomqvist /r

Janina Andersson /vihr
Jacob Söderman /sd
Mats Nylund /r
Håkan Nordman /r